

Oponentský posudek na rigorózní práci Mgr. Jaromíra Šimka
„Dohoda o vině a trestu“

Rigorózní práce o rozsahu 84 stran textu je původně prací diplomovou, o jejíž uznání za práci rigorózní uchazeč požádal (dále též jen „rigorózní práce“). Vzhledem k tomu, že práce má 123 normostran, splňuje jeden z formálních předpokladů týkajících se minimálního rozsahu rigorózní práce. Práce je napsána na zcela aktuální téma. Oblast odklonů, jejichž počet v průběhu posledních let velmi narostl, představuje jednu z klíčových problematik i s ohledem na rekonstrukci trestního práva procesního, která dříve nebo později přijde. Otázkou však v současné chvíli je, v jaké kvalitě. Domnívám se, že současná právní úprava odklonů, včetně institutu dohody o vině a trestu, není vhodná k tomu, aby byla nekriticky převzata do nové právní úpravy, a to i přes to, že jde o poměrně nedávno vytvořený normativní text. Tomu odpovídá i velmi kritický přístup autora, který dochází k závěru, že současná česká právní úprava dohody o vině a trestu není příliš povedená.

Autor práci rozdělil celkem do čtyř kapitol, kterým předchází úvod a po kterých následuje závěr. Za samotným textem práce jsou uvedeny seznam zkratk, seznam použitých zdrojů, abstrakt v českém a anglickém jazyce, klíčová slova v českém a anglickém jazyce. Práce obsahuje i název práce v anglickém jazyce. Práce je zcela logicky a správně systematicky členěna, kapitoly jsou svým obsahem a kvalitou vyvážené a zejména na sebe vhodně navazují.

Po stručném a výstižném úvodu, kde autor představuje své cíle, záměry a systematiku práce, následuje kapitola první, kde se autor věnuje obecným pojmům, historickému vývoji institutu dohody o vině a trestu a dále (velmi správně) nahlíží na tento institut optikou základních zásad trestního práva procesního. Pochvalu zaslouží zvláště výklad judikatury ESLP, která stanovuje určité mantinely legislativního zakotvení institutu dohody o vině a trestu ve vnitrostátním právním řádu, a dále analýza vztahu dohody o vině a trestu a zásady veřejnosti; zde autor zastává názor, že dochází k obcházení zásady veřejnosti.

Jádrem práce jsou kapitola druhá, v níž autor postupně rozebírá všechny důležité aspekty dohody o vině a trestu *de lege lata*, a kapitola třetí, která má komparativní charakter. Je zde obsažen poměrně obsáhlý popis právní úpravy a fungování dohody o vině a trestu v Anglii a Walesu. Velmi přínosnou pak je částečně komparativní kapitola čtvrtá, která srovnává uvedené právní úpravy a obsahuje četné návrhy na novou právní úpravu.

Nutno říci, že srovnávací část je velmi precizně a věcně zpracována, autor dochází k závěru, že mezi zahraničními instituty (ačkoli měly být inspirací pro českou právní úpravu) a dohodou o vině a trestu podle českého práva existuje více odlišností než společných charakteristik, což následně trefně ironizuje v závěru práce. Úvahy autora *de lege ferenda* mají zcela jednoznačně vědecký potenciál a bylo by přínosné, pokud by se autor věnoval této problematice i nadále a myšlenky zde obsažené rozpracoval například ve formě odborných nebo dokonce vědeckých článků.

Po formální stránce nelze autorovi nic zásadního vyčítat. Práce je napsána velmi čtivě, nevyskytují se v ní prakticky žádné překlepy nebo dokonce pravopisné chyby. Jen zřídka by bylo možné vytknout způsob vyjadřování, který se do práce tohoto druhu nehodí (např. na str. 8, že „obviněný se snaží normálně fungovat“), nebo by bylo možné nalézt věcně významově nesprávná vyjádření, ačkoli je zcela zřejmé, co tím výrokem autor zamýšlel (např. na str. 11 místo „jak by se mohlo z názvu zdát“ spojení „jak by se mohlo implikovat“). Na vysoké úrovni je také poznámkový aparát. Autor pracuje se zcela adekvátním množstvím literatury (včetně anglicky psané literatury), a to způsobem odpovídajícím odborným a etickým požadavkům kladeným na práce tohoto druhu. V práci vyniká schopnost autora vybrat si z dostupné literatury to podstatné a syntetizovat do nového celku poznatky již dosažené.

Rigorozant si vytkl za cíl především porovnat právní úpravu českou s právními úpravami vybraných zemí *common law*. Ke svým závěrům dochází nejen pomocí komparativní metody výkladu, ale rovněž pomocí standardních metod výkladu a prostřednictvím analýzy fungování dohody o vině a trestu v praxi. Takový postup je (zvláště u tohoto institutu!) metodologicky zcela správný. Na předložené práci se mi především líbí zcela vyvážená kombinace analytického a syntetického přístupu, stejně jako vyvážené použití různých metod výkladu a hodnocení platné právní úpravy, která svědčí o schopnosti autora vnímat a objektivně kriticky hodnotit různé názory. Nadto rigorozant ukázal schopnost stručné a výstižné formulace názorů vlastních.

Závěrem uvádím, že rigorózní práce Mgr. Jaromíra Šimka je výborným zpracováním zvoleného tématu. Autor prokázal přehled v oblasti trestního práva procesního a schopnost systematické a soustavné práce.

Vzhledem k výše uvedenému zcela jednoznačně **doporučuji uznání diplomové práce**
Mgr. Jaromíra Šimka za práci rigorózní.

V Praze dne 6. března 2019

JUDr. Vladimír Pelc, Ph.D.